

PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS, KIELITAIDON KEHITYKSEN SEURANTA

Lomake pohjautuu Turun perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaan, jossa valmistavan opetuksen **suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen** tavoitteeksi on määritelty kehittyvän alkeiskielitaidon (taitotaso A1) saavuttaminen. Lisäksi lomakkeen lopussa on suomen perusrakenteiden hallintaa kartoittava osio. Lomake on opettajan työväline, jonka avulla opettaja voi kirjata havaintojaan oppilaan suomen kielen taidosta ja dokumentoida oppilaan kielitaidon kehitystä valmistavan opetuksen aikana. Lomakkeelle kirjatut tiedot siirtyvät oppilaan mukana perusopetukseen, jossa oppilaan suomen kielen kielitaidon kehittymistä seurataan edelleen. Tämän suomen kielen kielitaidon kehityksen seurannan lisäksi oppilaalle laaditaan valmistavan opetuksen opinto-ohjelma.

Oppilaan nimi

Oppilas aloitti valmistavassa opetuksessa, päivämäärä

Havainnointia tekevä(t) opettaja(t)

Seurantapäivät

Alkukartoitus 0, päivä

Mikäli oppilaalla on suomen kielen osaamista jo aloittaessaan valmistavassa opetuksessa.

Seuranta 1, päivä

Viimeistään valmistavavan opetuksen puolivälin tienoilla

Seuranta 2, päivä:

Valmistavan opetuksen loppupuolella

Havaintojen kirjaaminen

Laita ruutuun seurannan numero (0,1,2)

Puheen ymmärtäminen

Harjoittelee vielä Osaa melko hyvin Osaa sujuvasti

Ymmärtää tavallisimpia, arkisia sanoja (esim. tervehdyksiä).

Ymmärtää lyhyitä lauseita.

Ymmärtää yksinkertaisia ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja tilanteen tukemana.

Ymmärtää yksinkertaisia kysymyksiä, jotka koskevat häntä itseään tai arkisia tilanteita.

Ymmärtää pääkohdat lyhyistä keskusteluista, jotka liittyvät tuttuihin asioihin.

Pystyy seuraamaan luokkakeskustelua.

Puheen ymmärtämisen tukeminen: Selkeä ja hidas puhe, vain yksi puhuja kerrallaan, toisto, eleet ja ilmeet, omakielinen tuki, jokin yhteinen kieli tukikielenä, havainnollistaminen kuvilla ja piirtämällä.

Puhuminen

Harjoittelee vielä Osaa melko hyvin Osaa sujuvasti

Oppilaan suomen kielen ääntäminen on ymmärrettävää.

Osaa nimetä tuttuja asioita.

Osaa suppean perussanaston ja joitain vakioilmauksia ja käyttää niitä.

Osaa kertoa lyhyesti itsestään ja lähipiiristään.

Osaa tehdä kysymyksiä tutuista aiheista ja vastata kysymyksiin.

Osaa pyytää toistoa, kun ei ymmärrä.

Pystyy esittämään lyhyen ja etukäteen harjoitellun puheenvuoron tai mielipiteen.

Pystyy osallistumaan luokkakeskusteluun ja tuomaan siinä esiin omia mielipiteitään.

Puhumisen ja vuorovaikutuksen tukeminen: Vuorovaikutuskumppanin tuki (esim. puheenvuoron antaminen), osoittaminen, ilmeet ja eleet, tilaan ja tilanteeseen liittyvät vihjeet, apukysymykset, piirtäminen puheen tukena, jokin yhteinen kieli tukikielenä.

Tekstin ymmärtäminen

Harjoittelee vielä Osaa melko hyvin Osaa sujuvasti

Oppilas tuntee suomen kielen kirjainjärjestelmän.

Ymmärtää nimiä, kylttejä ja muita hyvin lyhyitä tekstejä arkiympäristössä.

Ymmärtää lyhyitä kirjallisia viestejä, esim. yksinkertaisia ohjeita.

Osaa päätellä tuntemattoman sanan merkityksen tutussa yhteydessä.

Saa selville olennaisimmat tiedot ilmoituksista (esim. missä, milloin).

Ymmärtää lyhyitä ja yksinkertaisia kuvauksia tai tietotekstejä (esim. oppikirjateksti).

Tekstin ymmärtämisen tukeminen: Ydinsanojen korostaminen, sanalistat ja sanojen selitykset tai käännökset, tekstiä havainnollistavat kuvat ja kuviot.

Kirjoittaminen

Harjoittelee vielä Osaa melko hyvin Osaa sujuvasti

Oppilas osaa kirjoittaa suomen kielen kirjaimet ja numerot kirjaimin.

Pystyy kirjoittamaan lyhyitä suomen sanoja oikein sanelun pohjalta.

Pystyy nimeämään tuttuja asioita kirjoittamalla.

Osaa kirjoittaa joukon erillisiä sanoja ja sanontoja.

Osaa kirjoittaa yksinkertaisia päälauseita.

Osaa yhdistää päälauseisiin sivulauseita.

Pystyy kirjoittamaan vapaata tuotosta
(esim. lyhyen tarinan tai kuvauksen).

Kirjoittamisen tukeminen: Sanelut, täydennettävät sanat ja lauseet, tekstin tuottamiseen valmis runko tai apukysymykset.

Lisätietoa suomen kielen taidon kehityksestä

Laita ruutuun seurannan numero, kun oppilas on saavuttanut kyseisen oppimisen vaiheen.

Perusrakenteiden hallinta kehittyy jatkuvasti myös ylemmillä kielitaidon tasoilla. Näitä on hyvä harjoitella, mutta myös tason A1 jälkeen oppilas tarvitsee näissä paljon tukea.

Suomen kielen perusrakenteiden tunnistaminen ja käyttö

Harjoittelee vielä Osaa melko hyvin Osaa sujuvasti

Tavallisimpien verbien taivutus (esim. minä syön, sinä syöt jne.)

Tavallisimpien verbien kielteinen taivutus (esim. minä en syö jne.)

Paikan ja suunnan ilmaiseminen sanojen taivutuksella

(esim. talossa, taloon)

Omistamisen ilmaiseminen (genetiivi) (esim. hänen)

Partitiivin käyttäminen tekemisen kohteen

ilmaisemiseen (esim. Juon mehua. Syön marjoja.)

Astevaihtelu (= k,p,t-vaihtelu, esim. tyttö – tytön, nappi – napin)

Suomen kielen perusrakenteiden oppimisen tukeminen: Sanojen ja ilmausten pilkkominen osiin rakenteen hahmottamiseksi, mallin mukaan toistaminen, konkreettisten esimerkkien avulla harjoittelu, muistisäännöt ja -lorut.

Lomake on luotu Helsingin kaupungin mallin pohjalta.

TURUN KAUPUNKI

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus

Perusopetus

PL 355, 20101TURKU

<https://www.turku.fi/paivahoito-ja-koulutus/perusopetus>